

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍ ADVOKÁTKY

LAILY MEDINA

přednesené dne 12. prosince 2024¹

Věc C-324/23 [Myszak]ⁱ

OF,

EI,

RI

proti

M. K., insolvenčnímu správci společnosti Getin Noble Bank S. A., dříve Getin Noble Bank S. A.

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, kterou podal Krajský soud ve Varšavě (Sąd Okręgowy w Warszawie, Polsko)]

„Řízení o předběžné otázce – Ochrana spotřebitele – Směrnice 93/13/EHS – Zneužívající ujednání ve spotřebitelských smlouvách – Článek 6 odst. 1 a čl. 7 odst. 1 – Smlouva o hypotečním úvěru indexovaném na cizí měnu – Návrh spotřebitele na určení neplatnosti smlouvy – Návrh na nařízení předběžných opatření spočívajících v pozastavení plnění smlouvy – Předběžná opatření – Směrnice 2014/59/EU – Směrnice o ozdravných postupech a řešení krize bank – Banka v režimu řešení krize – Článek 34 odst. 1 písm. b) a g) – Obecné zásady řešení krize – Zásada, že se žádný věřitel nesmí dostat do méně výhodného postavení – Článek 47 Listiny základních práv Evropské unie – Účinná soudní ochrana“

1. Projednávaná žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 6 odst. 1 a čl. 7 odst. 1 směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách², jakož i čl. 34 odst. 1 písm. b) a g) a čl. 70 odst. 1 a 4 směrnice 2014/59/EU³, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků (dále jen „institute“).

2. Tato žádost byla předložena v řízení vedeném mezi OF, EI a RI (dále jen „žalobci“) na straně jedné a M. K., insolvenčním správcem společnosti Getin Noble Bank S. A., na straně druhé. Žalobci uzavřeli jako spotřebitelé s žalovanou bankou smlouvu o hypotečním úvěru indexovaném na CHF (švýcarský frank); do dnešního dne neuhradili všechny dohodnuté splátky.

¹ – Původní jazyk: angličtina.

ⁱ Název projednávané věci je fiktivní. Neodpovídá skutečnému jménu žádného z účastníků řízení.

² – Úř. věst. 1993, L 95, s. 29; Zvl. vyd. 15/02, s. 288, a oprava Úř. věst 2016, L 303, s. 26.

³ – Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 15. května 2014, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků a kterou se mění směrnice Rady 82/891/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU a 2013/36/EU a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 a (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. 2014, L 173, s. 190), rovněž zvaná „směrnice o ozdravných postupech a řešení krize bank“.

U předkládajícího soudu podali žalobu na určení, že je tato smlouva neplatná, neboť obsahuje zneužívající ujednání. V průběhu řízení u předkládajícího soudu byla na společnost Getin Noble Bank vyhlášena nucená restrukturalizace.

3. Žalobci následně podali návrh na nařízení předběžných opatření, jímž se domáhali pozastavení plnění svých povinností po dobu trvání řízení ve věci samé. Tato opatření jsou vnitrostátním právem kvalifikována jako ochranná opatření, jimiž se žalobci domáhají pozastavení plnění své povinnosti platit měsíční splátky úvěru po dobu trvání tohoto řízení, zatímco soud řeší spor v původním řízení⁴.

4. Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda je možné omezit ochranu, která pro spotřebitele vyplývá ze směrnice 93/13, pokud je dotčená banka v režimu řešení krize upraveném směrnicí 2014/59. V projednávané věci je tak Soudní dvůr žádán o nalezení rovnováhy mezi účinky těchto dvou směrnic.

I. Právní rámec

A. Unijní právo

1. Směrnice 93/13

5. Článek 6 odst. 1 směrnice 93/13 stanoví:

„Členské státy stanoví, že zneužívající ujednání použitá ve smlouvě uzavřené prodávajícím nebo poskytovatelem se spotřebitelem nejsou podle jejich vnitrostátních právních předpisů pro spotřebitele závazná a že smlouva zůstává pro strany závaznou za stejných podmínek, může-li nadále existovat bez dotyčných zneužívajících ujednání.“

6. Článek 7 odst. 1 této směrnice stanoví:

„Členské státy zajistí, aby v zájmu spotřebitelů a soutěžitelů byly k dispozici odpovídající a účinné prostředky zabráňující dalšímu používání zneužívajících ujednání ve smlouvách, které uzavírají prodávající nebo poskytovatelé se spotřebiteli.“

2. Směrnice 2014/59

7. Pro účely tohoto stanoviska jsou relevantní body 3, 5, 10, 31, 48, 50, 51, 60 a 69 odůvodnění.

⁴ – Přesný časový rámec dotčených úkonů není v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce uveden. Ze spisu předloženého Soudnímu dvoru však vyplývá, že ve vztahu ke společnosti Getin Noble Bank bylo nejprve vydáno rozhodnutí o řešení krize a následně bylo proti ní zahájeno úpadkové řízení. Zúčastnění na jednání potvrdili, že návrh na nařízení předběžných opatření byl podán mezi těmito dvěma postupy.

8. Článek 34 této směrnice, nadepsaný „Obecné zásady řešení krize“, v odst. 1 písm. b) a g) stanoví:

„Členské státy zajistí, aby orgány příslušné k řešení krize při používání nástrojů k řešení krize a při výkonu pravomocí k řešení krize přijaly veškerá vhodná opatření s cílem zajistit, aby byla opatření k řešení krize přijímána v souladu s těmito zásadami:

[...]

b) po akcionářích nesou ztráty věřitelé instituce v režimu řešení krize v souladu s pořadím priority jejich pohledávek v běžném úpadkovém řízení, není-li v této směrnici výslovně stanoveno jinak;

[...]

g) žádnému věřiteli nevzniknou větší ztráty, než jaké by mu vznikly, pokud by instituce nebo subjekt uvedený v čl. 1 odst. 1 písm. b), c) nebo d) byly likvidovány v běžném úpadkovém řízení v souladu se zárukami uvedenými v člancích 73 až 75.“

9. Článek 37 směrnice 2014/59, nadepsaný „Obecné zásady pro nástroje k řešení krize“, v odst. 1 a odst. 3 písm. b) stanoví, že orgány příslušné k řešení krize mají mít nezbytné pravomoci k použití nástrojů k řešení krize, včetně nástroje překlenovací instituce. Článek 37 odst. 6 této směrnice ukládá povinnost, aby instituce, z nichž jsou převedena aktiva, byly zlikvidovány v běžném úpadkovém řízení v přiměřené lhůtě s ohledem na případnou potřebu, aby daná instituce i nadále poskytovala základní služby.

10. Článek 70 směrnice 2014/59, nadepsaný „Pravomoc omezit vymáhání práv ze zajištění“, v odstavci 1 stanoví:

„Členské státy zajistí, aby orgány příslušné k řešení krize měly pravomoc omezit zajištěné věřitele instituce v režimu řešení krize ve vymáhání práv ze zajištění ve vztahu k jakémukoli aktivu uvedené instituce od zveřejnění oznámení o omezení v souladu s čl. 83 odst. 4 do půlnoci pracovního dne následujícího po tomto zveřejnění v členském státě orgánu příslušného k řešení krize dané instituce v režimu řešení krize.“

11. Článek 73 směrnice 2014/59 stanoví pravidla týkající se zacházení s akcionáři a věřiteli v případě částečných převodů a použití nástroje rekapitalizace z vnitřních zdrojů. Aby se vyhodnotilo, zda by se akcionářům a věřitelům dostalo lepšího zacházení, pokud by instituce v režimu řešení krize vstoupila do běžného úpadkového řízení, stanoví článek 74 této směrnice, že členské státy jsou povinny zajistit provedení ocenění nezávislou osobou. Podle článku 75 směrnice 2014/59 členské státy zajistí, aby každý akcionář nebo věřitel v případě, že ocenění provedené podle článku 74 této směrnice určí, že mu vznikla větší ztráta, než by vznikla v případě likvidace v běžném úpadkovém řízení, měl nárok na úhradu rozdílu z mechanismu financování k řešení krizí.

B. Polské právo

1. Občanský zákoník

12. Podle článku 385¹ § 1 občanského zákoníku (Ustawa – Kodeks cywilny) ze dne 23. dubna 1964⁵, v konsolidovaném znění⁶ (dále jen „občanský zákoník“), ujednání smlouvy uzavřené se spotřebitelem, která nebyla individuálně sjednána, nejsou pro spotřebitele závazná, pokud upravují jeho práva a povinnosti v rozporu s dobrými mravy a hrubě poškozují jeho zájmy (zakázaná smluvní ujednání).

2. Občanský soudní řád

13. Článek 730¹ občanského soudního řádu (Ustawa – Kodeks postępowania cywilnego) ze dne 17. listopadu 1964⁷, v konsolidovaném znění⁸ (dále jen „občanský soudní řád“), stanoví:

„§ 1. Kterákoli strana nebo účastník řízení může požádat o nařízení předběžného opatření, pokud osvědčí svůj nárok a právní zájem na nařízení tohoto opatření.

[...]

§ 2. Právní zájem na nařízení předběžného opatření existuje tehdy, pokud by nenařízení tohoto opatření znemožnilo nebo vážně ztížilo výkon rozhodnutí, které má být v dané věci vydáno, nebo by znemožnilo či jiným způsobem vážně ztížilo dosažení účelu řízení v této věci.

[...]

§ 3. Při rozhodování o tom, které předběžné opatření nařídí, je soud povinen přihlížet k zájmům stran nebo účastníků řízení tak, aby oprávněnému zaručil přiměřenou právní ochranu a nezavazoval povinného více, než je nutné.“

14. Podle předkládajícího soudu jsou pro věc v původním řízení relevantní též články 731, 755 a čl. 755² § 1 občanského soudního řádu.

3. Zákon o Bankovním záručním fondu

15. Článek 135 odst. 1 a 4 zákona o Bankovním záručním fondu, systému pojištění vkladů a nucené restrukturalizaci (Ustawa o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji), ze dne 10. června 2016⁹ (dále jen „zákon o Bankovním záručním fondu“) stanoví:

„1. Řízení o výkonu rozhodnutí nebo řízení o předběžném opatření týkající se majetku subjektu v restrukturalizaci zahájená před zahájením nucené restrukturalizace se zastaví.

⁵ – Dz. U. částka 16, č. 93.

⁶ – Dz. U. z roku 2020, č. 1740.

⁷ – Dz. U. částka 43, č. 296.

⁸ – Dz. U. z roku 2021, č. 1805.

⁹ – Dz. U. z roku 2016, č. 996.

[...]

4. V době trvání nucené restrukturalizace není přípustné zahajovat proti subjektu v restrukturalizaci řízení o výkonu rozhodnutí ani řízení o předběžném opatření.“

16. Podle čl. 142 odst. 1 tohoto zákona může Bankovní záruční fond (Bankowy Fundusz Gwarancyjny, Polsko) pozastavit právo na uspokojení ze zajištěného majetku instituce v restrukturalizaci, a to nejdéle do konce pracovního dne následujícího po zveřejnění oznámení tohoto fondu o pozastavení tohoto práva.

4. Insolvenční zákon

17. Článek 146 odst. 1 zákona o úpadku (Ustawa Prawo upadłościowe), ze dne 28. února 2003¹⁰ (dále jen „insolvenční zákon“) stanoví, že řízení o výkon rozhodnutí vedená na majetek patřící do majetkové podstaty se ze zákona přerušují prohlášením úpadku a budou zastavena, jakmile nabude právní moci rozhodnutí o prohlášení úpadku. Podle odstavce 2 tohoto článku se nevyplacené částky pocházející z přerušovaných řízení stávají součástí majetkové podstaty. Podle odstavce 3 je zakázáno vedení výkonu rozhodnutí po prohlášení úpadku, s výjimkou zvláštních nároků z výživného či důchodů.

II. Skutkové okolnosti sporu v původním řízení a předběžná otázka

18. OF spolu se svými rodiči RI a EI uzavřel v roce 2007 s Getin Noble Bank smlouvu o hypotečním úvěru ve výši 185 375,71 polských zlotých (PLN) (přibližně 40 000 eur) na dobu 360 měsíců (dále jen „úvěrová smlouva dotčená ve věci v původním řízení“). Tato úvěrová smlouva obsahovala doložku, podle které měla být tato částka přepočtena na švýcarské franky (CHF) podle nákupního kurzu uvedeného v kurzovním lístku banky. Měsíční splátky úvěru, vypočtené v CHF, byly splatné v PLN podle prodejního kurzu CHF, který byl rovněž stanoven jednostranně touto bankou a byl uveden v kurzovním lístku banky platném v den splatnosti splátky.

19. Úvěr byl určen na pokrytí části kupní ceny nemovitosti a nákladů spojených s čerpáním úvěru. Žalobcům v původním řízení byly poskytnuty informace o dopadu změn úrokových sazeb a směnných kurzů na tuto úvěrovou smlouvu v podobě srovnávací tabulky.

20. Dne 29. září 2022 vydal Bankovní záruční fond jednající podle zákona o Bankovním záručním fondu rozhodnutí o zahájení nucené restrukturalizace společnosti Getin Noble Bank s využitím nástroje překlenovací instituce. Na základě tohoto rozhodnutí vznikl nový subjekt s názvem VeloBank S. A., na který přešla téměř všechna práva a povinnosti žalované Getin Noble Bank, avšak s výjimkou věcných práv vyplývajících z faktických či právních úkonů nebo deliktických jednání týkajících se úvěrových smluv a smluv o zápůjčkách denominovaných v CHF nebo indexovaných směnným kurzem CHF a pohledávek vyplývajících z těchto věcných práv, včetně práv, o nichž probíhá občanskoprávní nebo správní řízení, bez ohledu na datum zahájení těchto řízení. Podle předkládajícího soudu to znamená, že majetek společnosti Getin Noble Bank tvoří především nároky vyplývající z úvěrových smluv, které stejně jako smlouva žalobců obsahují údajně zneužívající smluvní ujednání, jež mohou být zpětně napadena.

¹⁰ – Dz. U.z roku 2022, č. 1520, konsolidované znění ze dne 9. června 2022.

21. Z mediálních vyjádření Bankovního záručního fondu vyplývá, že do jednoho roku bude proti společnosti Getin Noble Bank podán insolvenční návrh a návrh na likvidaci.

22. Žalobci podali žalobu k předkládajícímu soudu a domáhají se určení neplatnosti úvěrové smlouvy dotčené ve věci v původním řízení a přiznání částek 48 352,97 PLN a 27 171,82 CHF (což odpovídá přibližně 95 % čerpané jistiny úvěru) spolu se zákonnými úroky z prodlení a náklady řízení. Žalobci poukázali na to, že úvěrová smlouva obsahuje zakázaná smluvní ujednání týkající se indexace výše úvěru na cizí měnu. Požadovaná částka je součtem plateb provedených žalobci. Podpůrně žalobci požádali o možnost pokračovat ve smlouvě poté, co z ní budou odstraněna zneužívající ujednání.

23. Getin Noble Bank navrhla zamítnutí žaloby a popřela, že by smluvní ustanovení byla zakázaná.

24. Po vydání rozhodnutí o restrukturalizaci podali žalobci návrh na nařízení předběžného opatření, kterým se domáhali zajištění svého nároku na určení neplatnosti smlouvy zafixováním práv a povinností účastníků řízení po dobu trvání řízení ve věci samé. Zejména se domáhali pozastavení povinnosti platit měsíční splátky úvěru v době od podání žaloby do skončení řízení. Dále žalobci požadovali, aby bylo žalované zakázáno smlouvu vypovědět a předávat Úřadu pro hospodářské informace (Biuro Informacji Gospodarczej, Polsko) informace o tom, že žalobci v období ode dne nařízení předběžného opatření do skončení řízení nesplácí úvěr.

25. Předkládající soud uvádí, že v řízení o předběžných opatřeních rozhoduje soud o tom, jaká předběžná opatření nařídí, na základě osvědčení nároků ze strany účastníků řízení, přičemž přihlíží ke všem důkazům shromážděným v řízení ve věci samé. Podle předkládajícího soudu: i) žalobci jsou spotřebitelé, ii) ujednání dotčené úvěrové smlouvy jsou zneužívající, neboť spotřebitele vystavují kurzovému riziku a umožňují bance svévolně určovat kurzový rozdíl¹¹, a iii) změny smlouvy uzavřené smluvními stranami nevedly ke zhojení neplatnosti těchto ujednání.

26. Předkládající soud uvádí, že ve světle judikatury Soudního dvora musí být přípustné nařídít předběžná opatření spočívající v pozastavení povinnosti žalobců platit měsíční splátky úvěru ve věci samé. Podle čl. 135 odst. 1 a 4 zákona o Bankovním záručním fondu, jak jej vykládají vnitrostátní soudy, však platí, že pokud je banka v restrukturalizaci, mají tyto soudy přijmout rozhodnutí, že není důvodné rozhodnout o návrhu na předběžném opatření. Podle předkládajícího soudu takový výklad opomíjí ustanovení směrnice 93/13 a upírá spotřebiteli práva, která pro něj z této směrnice vyplývají.

27. Kromě toho předkládající soud uvádí, že vzhledem k tomu, že zajištění takového nároku, jako je nárok dotčený ve věci v původním řízení, by bylo přípustné v rámci běžného úpadkového řízení, by takový výklad čl. 135 odst. 1 a 4 zákona o Bankovním záručním fondu, který nedovoluje zajištění takového nároku, znevýhodnil spotřebitele v postavení věřitelů oproti spotřebitelům u bank, které jsou likvidovány v úpadkovém řízení. Přijetí takového výkladu by tak bylo v rozporu s čl. 34 odst. 1 písm. g) směrnice 2014/59.

¹¹ – Dotčená ujednání jsou podobná ujednáním smlouvy analyzovaným v rozsudku ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 3. října 2019, Dziubak (C-260/18, EU:C:2019:819).

28. Za těchto okolností se Krajský soud ve Varšavě (Sąd Okręgowy w Warszawie, Polsko) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Musí být čl. 6 odst. 1 a čl. 7 odst. 1 [směrnice 93/13], posuzované ve světle zásad efektivity a proporcionality, a dále čl. 34 odst. 1 písm. b) a g) a čl. 70 odst. 1 a 4 [směrnice 2014/59], vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, podle níž nelze – vůči bance, na niž byla vyhlášena nucená restrukturalizace – vyhovět návrhu spotřebitele na předběžné opatření (na zajištění žalobního nároku) spočívající v pozastavení povinnosti platit po dobu soudního řízení splátky jistiny a úroků z úvěrové smlouvy, která bude poté, co z ní budou odstraněna zneužívající smluvní ujednání, soudem pravděpodobně prohlášena za neplatnou, a to z jediného důvodu, že je tato banka v nucené restrukturalizaci?“

III. Řízení před Soudním dvorem

29. Písemná vyjádření předložili žalobci v původním řízení, polská vláda a Evropská komise. Všichni tito zúčastnění přednesli ústní vyjádření na jednání, které se konalo dne 17. října 2024, stejně jako žalovaná v původním řízení.

IV. Posouzení

A. Přeformulování předběžné otázky

30. Předkládající soud uvádí, že čl. 135 odst. 1 a 4 zákona o Bankovním záručním fondu je nesprávným provedením čl. 70 odst. 1 směrnice 2014/59.

31. V tomto ohledu, jak tvrdí polská vláda a Komise, lze podle všeho říci, že čl. 70 odst. 1 směrnice 2014/59 byl do polského práva ve skutečnosti proveden článkem 142 odst. 1 zákona o Bankovním záručním fondu, jehož časová působnost se liší od časové působnosti čl. 135 odst. 1 a 4 tohoto zákona. Konkrétně je nutno uvést, že čl. 135 odst. 1 zákona o Bankovním záručním fondu upravuje řízení o předběžných opatřeních, která byla zahájena před zahájením procesu restrukturalizace, zatímco čl. 135 odst. 4 tohoto zákona se týká návrhů podaných ve vztahu k subjektu v restrukturalizaci během doby trvání nucené restrukturalizace. Článek 70 odst. 1 směrnice 2014/59 se však vztahuje na velmi krátké časové období, a sice na dobu od zveřejnění oznámení o omezení¹² do půlnoci pracovního dne následujícího po tomto zveřejnění v členském státě orgánu příslušného k řešení krize dané instituce v režimu řešení krize.

32. V každém případě připomínám, že ve věci C-34/23¹³ – což je věc z nedávné doby, která se týkala podobných skutkových okolností jako projednávaná věc – byl Soudní dvůr tázán na výklad čl. 70 odst. 1 směrnice 2014/59 ve vztahu k čl. 135 odst. 1 a 4 zákona o Bankovním záručním fondu. Soudní dvůr ve svém usnesení v uvedené věci konstatoval, že se spor v původním řízení týká návrhu na nařízení předběžných opatření, která zjevně nespadají do působnosti čl. 70 odst. 1 směrnice 2014/59.

¹² – Zveřejnění bylo provedeno v souladu s čl. 83 odst. 4 směrnice 2014/59.

¹³ – Usnesení ze dne 20. února 2024, Getin Noble Bank (C-34/23, EU:C:2024:203).

33. Soudní dvůr konkrétně uvedl, že návrh v původním řízení, kterým se žalobci domáhali nařízení předběžných opatření ve vztahu k úvěrové smlouvě, se netýká zajištění. Soudní dvůr dodal, že „spotřebitel, který podal žalobu na určení neplatnosti smlouvy o hypotečním úvěru uzavřené se společností Getin Noble Bank, nemá postavení ‚zajištěného věřitele‘ této banky ve smyslu čl. 70 odst. 1 směrnice 2014/59“¹⁴. Soudní dvůr rozhodl, že spor v původním řízení zjevně nespadá do působnosti tohoto ustanovení, takže předběžná otázka, která se týkala výlučně výkladu tohoto ustanovení, nemá žádný vztah k předmětu sporu¹⁵.

34. Je sice pravda, že dlužníci z úvěrové smlouvy (kteří se mohou stát věřiteli, pokud soud prohlásí smlouvu za neplatnou) mohou být považováni za potenciální věřitele nebo dokonce v konečném důsledku za věřitele. Ovšem v případě smluv o spotřebitelském úvěru je zajištěným věřitelem, jak vysvětlila Komise na jednání, úvěrující či věřitel, který má právní nárok na majetek či aktiva dlužníka. Lze tedy podle všeho říci, že žalobci, kteří nemají právní nárok na dotčený majetek, nejsou „zajištěnými věřiteli“ ve smyslu tohoto ustanovení.

35. V projednávané věci žalobci, kteří jsou spotřebiteli, se rovněž domáhají nařízení zajišťujících předběžných opatření ve vztahu k úvěrové smlouvě uzavřené s institucí v režimu řešení krize. Stejně jako ve věci, ve které bylo vydáno výše uvedené usnesení, tudíž platí, že ani žalobci v původním řízení nemohou být považováni za „zajištěné věřitele“. Z toho obdobně vyplývá, že čl. 70 odst. 1 směrnice 2014/59 nemá žádný vztah k předmětu projednávaného sporu. V souladu s tímto nedávným usnesením Soudního dvora je tedy projednávaná žádost o rozhodnutí o předběžné otázce zjevně nepřípustná v rozsahu, v němž se týká tohoto ustanovení. Vzhledem k tomu, že čl. 70 odst. 4 této směrnice odkazuje na výkon pravomoci podle téhož článku, není ani toto ustanovení relevantní pro účely sporu dotčeného ve věci v původním řízení.

36. Otázka položená předkládajícím soudem by tedy měla být přeformulována tak, že se předkládající soud v podstatě táže, zda musí být čl. 6 odst. 1 a čl. 7 odst. 1 směrnice 93/13, posuzované ve světle zásady efektivity, a dále ve spojení s čl. 34 odst. 1 písm. b) a g) směrnice 2014/59, vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě nebo praxi, podle níž nelze vyhovět návrhu na předběžné opatření spočívající v pozastavení povinnosti platit po dobu soudního řízení budoucí měsíční splátky úvěru, a to z jediného důvodu, že se žalovaná banka nachází v režimu řešení krize upraveném směrnicí 2014/59¹⁶.

37. Vzhledem k tomu, že předkládající soud svou předběžnou otázkou míří na objasnění vzájemného vztahu mezi ustanoveními směrnice 2014/59 a směrnice 93/13, a to ve světle zásady efektivity, budu se nejprve věnovat posouzení těchto ustanovení a následně přikročím k rozboru jejich vzájemného vztahu.

B. Výklad čl. 6 odst. 1 a čl. 7 odst. 1 směrnice 93/13

38. Soudní dvůr rozhodl, že čl. 6 odst. 1 směrnice 93/13 musí být vykládán v tom smyslu, že smluvní ujednání, které je prohlášeno za zneužívající, musí být v zásadě považováno za ujednání, které nikdy neexistovalo, takže nemůže mít účinky vůči spotřebiteli. Důsledkem soudního rozhodnutí o zneužívající povaze takového ujednání musí být v zásadě obnovení právní a faktické

¹⁴ – Tamtéž, bod 32.

¹⁵ – Tamtéž, bod 33.

¹⁶ – Přeformulovaná otázka nezahrnuje zásadu proporcionality, která pro účely této analýzy podle všeho není relevantní. V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. června 2023, Getin Noble Bank (Pozastavení plnění smlouvy o úvěru) (C-287/22, EU:C:2023:491), který také obsahoval odkaz na „efektivitu a proporcionality“.

situace spotřebitele, ve které by se nacházel, kdyby uvedené ujednání nebylo sjednáno. Povinnost vnitrostátního soudu neaplikovat zneužívající smluvní ujednání, které ukládá uhrazení částek, jež se ukázaly jako bezdůvodné, s sebou v zásadě nese odpovídající restituční účinek vztahující se k těmto částkám¹⁷. Bylo by možno tvrdit, že v případech, kdy banky fungují za běžných podmínek, hájí Soudní dvůr důsledně ochranu spotřebitele, pokud se dostane do rozporu se zájmy finančních institucí, zejména v souvislosti se zneužívajícími ujednáními ve smlouvách¹⁸.

39. V projednávané věci má předkládající soud za to, že pokud by dospěl k závěru, že některá ujednání dotčené smlouvy o hypotečním úvěru mají povahu zneužívajících ujednání, nemohla by ani po odstranění těchto ujednání zbývající část dotčené smlouvy o hypotečním úvěru nadále existovat a bylo by nutné prohlásit smlouvu za neplatnou v celém rozsahu. Toto stanovisko tudíž vychází z předpokladu, že předkládající soud si je dostatečně jist nutností prohlásit dotčenou smlouvu o hypotečním úvěru za neplatnou, což bude mít za následek to, že spotřebiteli vznikne vůči bance nárok na vrácení částek, které již byly na tuto smlouvu zaplacený.

40. Pokud jde o otázku nařízení předběžných opatření, neharmonizuje unijní právo řízení použitelná při přezkumu údajně zneužívající povahy smluvního ujednání. Tato řízení tudíž spadají do působnosti vnitrostátních právních řádů členských států¹⁹ v souladu se zásadou procesní autonomie členských států, avšak za podmínky, že jsou v souladu se zásadami rovnocennosti a efektivity²⁰.

41. Pokud jde konkrétně o zásadu efektivity, je nutno zdůraznit, že povinnost členských států zajistit účinnost práv, která jednotlivcům vyplývají z unijního práva, s sebou nese zejména pro práva vyplývající ze směrnice 93/13 požadavek účinné soudní ochrany zakotvený rovněž v článku 47 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), který platí zejména pro procesní podmínky soudních řízení založených na takových právech²¹. Z ustálené judikatury vyplývá, že vnitrostátní soud, kterému byl předložen spor řídicí se unijním právem, musí být schopen nařídit předběžná opatření za účelem zaručení plné účinnosti soudního rozhodnutí, které má být vydáno o existenci práv dovolávaných na základě unijního práva²². Soudní dvůr rozhodl, že zásada účinné soudní ochrany práv přiznaných procesním subjektům unijním právem musí být vykládána v tom smyslu, že v právním řádu členského státu vyžaduje, aby mohla být nařízena předběžná opatření až do doby, kdy příslušný soud rozhodne o souladu vnitrostátních ustanovení s unijním právem, je-li nařízení takových opatření nezbytné k zaručení plné účinnosti soudního rozhodnutí, které má být vydáno ohledně existence takových práv²³. Výše uvedené lze shrnout tak, že vnitrostátní soud, kterému byl předložen spor řídicí se unijním právem, musí být schopen nařídit předběžná opatření za účelem zaručení plné účinnosti soudního rozhodnutí, které má být vydáno o existenci práv dovolávaných na základě unijního práva.

¹⁷ – Viz rozsudek ze dne 21. prosince 2016, Gutiérrez Naranjo a další (C-154/15, C-307/15 a C-308/15, EU:C:2016:980, body 61 a 62).

¹⁸ – Viz například rozsudky ze dne 14. června 2012, Banco Español de Crédito (C-618/10, EU:C:2012:349); ze dne 14. března 2013, Aziz (C-415/11, EU:C:2013:164); ze dne 30. dubna 2014, Kásler a Káslerné Rábai (C-26/13, EU:C:2014:282); ze dne 21. ledna 2015, Unicaja Banco a Caixabank (C-482/13, C-484/13, C-485/13 a C-487/13, EU:C:2015:21), a ze dne 26. března 2019, Abanca Corporación Bancaria a Bankia (C-70/17 a C-179/17, EU:C:2019:250).

¹⁹ – Viz rozsudek ze dne 22. září 2022, Vicente (Žaloba na zaplacení odměny advokáta) (C-335/21, EU:C:2022:720, bod 53 a citovaná judikatura).

²⁰ – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. září 2018, Profi Credit Polska (C-176/17, EU:C:2018:711, bod 57 a citovaná judikatura).

²¹ – Rozsudky ze dne 22. dubna 2021, Profi Credit Slovakia (C-485/19, EU:C:2021:313, bod 54 a citovaná judikatura), a ze dne 10. června 2021, BNP Paribas Personal Finance (C-776/19 až C-782/19, EU:C:2021:470, bod 29).

²² – Rozsudek ze dne 15. ledna 2013, Križan a další (C-416/10, EU:C:2013:8, bod 107), a ze dne 14. května 2020, Országos Idegenrendezési Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság (C-924/19 PPU a C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, bod 297), který cituje rozsudek ze dne 19. června 1990, Factortame a další (C-213/89, EU:C:1990:257, bod 21).

²³ – Rozsudek ze dne 13. března 2007, Unibet (C-432/05, EU:C:2007:163, bod 77 a bod 2 výroku).

42. Otázka nařízení předběžných opatření v řízení týkajícím se práv, která pro spotřebitele vyplývají ze směrnice 93/13, byla předmětem několika rozsudků Soudního dvora, včetně nedávného rozsudku ze dne 15. června 2023 ve věci Getin Noble Bank (Pozastavení plnění smlouvy o úvěru)²⁴, který byl vydán až po podání projednávané žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, ale týká se skutkových okolností, jež jsou projednávané žádosti poměrně podobné²⁵.

43. V uvedené věci Soudní dvůr podotkl, že směrnice 93/13 brání takové právní úpravě členského státu, jež neumožňuje soudu rozhodujícímu ve věci samé, který je příslušný posoudit zneužívající povahu smluvního ujednání, přijmout předběžná opatření, především přerušit řízení o výkonu rozhodnutí, v případech, kdy je přijetí takových opatření nezbytné k zajištění plného účinku jeho konečného rozhodnutí, neboť tato právní úprava může narušovat účinnost ochrany sledované uvedenou směrnicí²⁶. Soudní dvůr rovněž zdůraznil, že může být nezbytné nařídit takováto opatření zejména tehdy, pokud existuje riziko, že by tento spotřebitel v průběhu soudního řízení, jehož délka může být značná, platil vyšší měsíční splátky, než by skutečně musel, kdyby dotčené ujednání muselo být vyloučeno²⁷.

44. Soudní dvůr tak rozhodl, že ochrana zaručená spotřebitelům směrnicí 93/13, zejména v čl. 6 odst. 1 a čl. 7 odst. 1 této směrnice, vyžaduje, aby vnitrostátní soud měl možnost nařídit vhodné předběžné opatření, je-li to nezbytné k zajištění plného účinku budoucího rozhodnutí ohledně zneužívající povahy smluvních ujednání²⁸. Soudní dvůr zejména zdůraznil, že nařízení takového předběžného opatření se jeví o to více nezbytné, pokud uvedený spotřebitel zaplatil dotyčné bance částku vyšší, než je částka vypůjčená ještě před tím, než podal návrh na zahájení řízení²⁹. Soudní dvůr v podstatě dospěl k závěru, že vnitrostátní judikatura, podle které se odmítá nařízení předběžných opatření směřujících k pozastavení platby měsíčních splátek na základě smlouvy o úvěru, ačkoli jsou tato opatření nezbytná k zajištění ochrany přiznané spotřebitelům směrnicí 93/13, není podle všeho v souladu se zásadou efektivit, a není tudíž slučitelná s čl. 6 odst. 1 a čl. 7 odst. 1 směrnice 93/13³⁰.

45. Z toho vyplývá, že povinnost členských států zajistit účinnost práv, která jednotlivcům vyplývají z unijního práva, zejména práv vyplývajících ze směrnice 93/13, s sebou nese požadavek účinné soudní ochrany, který je rovněž zaručen článkem 47 Listiny, takže v případě zahájení řízení spotřebitelem proti bance, v němž se spotřebitel domáhá určení neplatnosti smlouvy z důvodu zneužívajících ujednání obsažených v této smlouvě, by měl mít vnitrostátní soud možnost nařídit předběžná opatření, kterými se plnění takové úvěrové smlouvy po dobu trvání tohoto řízení pozastavuje.

²⁴ – C-287/22, EU:C:2023:491.

²⁵ – Soudní dvůr v uvedené věci rozhodl dne 15. června 2023, tedy po vydání rozhodnutí předkládajícího soudu ze dne 26. října 2022 o tom, že bude v projednávané věci podána žádost o rozhodnutí o předběžné otázce.

²⁶ – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. června 2023, Getin Noble Bank (Pozastavení plnění smlouvy o úvěru) (C-287/22, EU:C:2023:491, bod 41 a citovaná judikatura).

²⁷ – Tamtéž, bod 42 a citovaná judikatura.

²⁸ – Tamtéž, bod 43.

²⁹ – Tamtéž, bod 52.

³⁰ – Tamtéž, bod 55.

46. Článek 47 Listiny má ovšem v takovém případě, jako je projednávaná věc, přímý účinek³¹. Vzhledem k tomu, že právo na účinnou soudní ochranu zaručené tímto ustanovením nepředstavuje absolutní výsadu³², přísluší vnitrostátnímu soudu, aby při uplatňování unijního práva zvážil jednotlivé dotčené zájmy a přijal veškerá opatření nezbytná k zajištění práva na účinnou soudní ochranu. Pokud jde o zájmy dotčené v projednávané věci, zdůrazňuje předkládající soud na jedné straně cíl spočívající v účinnosti řešení krize, zejména finanční stabilitu bankovní soustavy, a na druhé straně účinnou soudní ochranu spotřebitele. Je tudíž nezbytné posoudit účinky, které vyplývají z uplatnění směrnice 2014/59.

C. Výklad ustanovení směrnice 2014/59

47. Předkládající soud uvádí, že v důsledku zahájení postupu řešení krize ve vztahu ke společnosti Getin Noble Bank není podle čl. 135 odst. 1 a 4 zákona o Bankovním záručním fondu přípustné vyhovět návrhu spotřebitelů na nařízení předběžných opatření. Zásadní otázkou v projednávané věci tedy je, zda mohou být při uplatňování směrnice 2014/59 omezována práva spotřebitelů. V této souvislosti odkazuje předkládající soud konkrétně na čl. 34 odst. 1 písm. b) a g) směrnice 2014/59. Než přistoupím k rozboru zásad uvedených v tomto ustanovení, je nutno analyzovat jeho oblast působnosti.

1. Oblast působnosti čl. 34 odst. 1 písm. b) a g) směrnice 2014/59

a) Pojmy „opatření k řešení krize“, „nástroje k řešení krize“ a „pravomoci k řešení krize“

48. Úvodem je třeba připomenout, že čl. 34 odst. 1 směrnice 2014/59 odkazuje na tři pojmy, a sice „nástroje k řešení krize“, „pravomoci k řešení krize“ a „opatření k řešení krize“. Podle mého názoru tyto tři pojmy nemají stejný rozsah, takže je-li použit nástroj překlenovací instituce, může se toto ustanovení uplatnit na pravomoci a opatření k řešení krize, a tedy na akty, které se týkají dotčené zbytkové části subjektu.

49. Zaprvé podotýkám, že výrazem „opatření k řešení krize“ se podle čl. 2 odst. 1 bodu 40 této směrnice rozumí rozhodnutí zavést podle článku 32 nebo 33 v instituci nebo subjektu uvedeném v čl. 1 odst. 1 písm. b), c) nebo d) režim řešení krize, použití nástroje k řešení krize nebo výkon jedné nebo více pravomocí k řešení krize. V tomto ohledu je tudíž zjevné, že výraz „opatření k řešení krize“ zahrnuje nejen tyto nástroje a pravomoci, ale i rozhodnutí zavést ve vztahu k instituci nebo subjektu režim řešení krize, čímž se tento výraz stává zastřešujícím pojmem, který odkazuje na různé akty týkající se postupu řešení krize.

50. Zadruhé výrazem „nástroj k řešení krize“ uvedeným v tomto ustanovení se podle čl. 2 odst. 1 bodu 19 této směrnice rozumí nástroj uvedený v čl. 37 odst. 3 této směrnice, a sice nástroj převodu činnosti, nástroj překlenovací instituce, nástroj oddělení aktiv a nástroj rekapitalizace z vnitřních zdrojů.

³¹ – Obdobně viz rozsudky ze dne 8. listopadu 2022, Deutsche Umwelthilfe (Schvalování motorových vozidel) (C-873/19, EU:C:2022:857), pokud jde o právo životního prostředí, a ze dne 20. února 2024, X (Neuvedení důvodů ukončení pracovní smlouvy) (C-715/20, EU:C:2024:139), pokud jde o rámcovou dohodu o pracovních poměrech na dobu určitou a zásadu zákazu diskriminace.

³² – Rozsudek ze dne 5. září 2024, Banco Santander (Řešení krize Banco Popular II) (C-775/22, C-779/22 a C-794/22, EU:C:2024:679, bod 80 a citovaná judikatura).

51. V projednávané věci lze patrně říci, že použitým nástrojem k řešení krize byl nástroj překlenovací instituce ve smyslu čl. 37 odst. 3 písm. b) směrnice 2014/59 a v souladu s článkem 40 této směrnice. Návrh na nařízení předběžných opatření v původním řízení se týká aktiv (úvěru v cizí měně), která zůstala ve společnosti Getin Noble Bank, tedy v původním subjektu (resp. zbytkové části subjektu). Netýká se naopak aktiv převedených na překlenovací instituci, tj. společnost VeloBank, vytvořenou v rámci postupu řešení krize.

52. Podle čl. 37 odst. 6 směrnice 2014/59, posuzovaného ve světle bodů 50, 60 a 69 odůvodnění této směrnice, platí, že pokud jsou použity nástroje uvedené v odst. 3 písm. a) nebo b) tohoto článku, a to pouze k částečnému převodu aktiv, práv nebo závazků instituce v režimu řešení krize, zbytková část instituce nebo subjektu, z nichž byly aktiva, práva nebo závazky převedeny, se likviduje v běžném úpadkovém řízení. Vzhledem k tomu, že v projednávané věci byl použit nástroj překlenovací instituce, se tudíž na majetek, který zůstal ve společnosti Getin Noble Bank, použije běžné úpadkové řízení.

53. Pojem „nástroje k řešení krize“ by měl rovněž zahrnovat dobu po vydání rozhodnutí o použití nástroje překlenovací instituce a před likvidací instituce nebo subjektu v úpadkovém řízení, neboť použití tohoto nástroje zakládá status zbytkové části subjektu po dobu trvání tohoto období. Zásady stanovené v čl. 34 odst. 1 písm. b) a g) směrnice 2014/59 již nejsou relevantní pro účely aktiv, která zůstávají ve zbytkové části instituce nebo subjektu až po zahájení likvidace této instituce nebo subjektu v běžném úpadkovém řízení.

54. Zatřetí čl. 34 odst. 1 směrnice 2014/59 rovněž odkazuje na „pravomoci k řešení krize“, které jsou podle čl. 2 odst. 1 bodu 20 této směrnice definovány jako některá z pravomocí uvedených v člancích 63 až 72 této směrnice.

55. V tomto ohledu uvádím, že články 63 až 72 zahrnují širokou škálu pravomocí.

56. Konkrétně vzhledem k tomu, že čl. 63 odst. 1 písm. d) odkazuje na „pravomoc převádět práva, aktiva nebo závazky instituce v režimu řešení krize na jiný subjekt s jeho souhlasem“, lze podle všeho říci, že výraz „pravomoc k řešení krize“ zahrnuje rozhodnutí o zahájení nucené restrukturalizace žalované banky s využitím nástroje překlenovací instituce a akty, které se týkají instituce v režimu řešení krize a zbytkové části instituce nebo subjektu před tím, než je proti ní zahájeno běžné úpadkové řízení.

57. Lze tedy dovodit, že v rozsahu, v jakém čl. 34 odst. 1 směrnice 2014/59 odkazuje na „opatření k řešení krize“, „nástroje k řešení krize“ a „pravomoci k řešení krize“, se toto ustanovení podle všeho vskutku použije i na prvotní rozhodnutí, kterým vnitrostátní orgány rozhodnou o zavedení režimu řešení krize v dotčeném subjektu. Použije se rovněž na situaci zbytkové části instituce nebo subjektu před jejich likvidací v běžném úpadkovém řízení, tj. v projednávané věci na společnost Getin Noble Bank, a tedy i na posouzení návrhu na nařízení předběžného opatření podaného u soudu proti uvedené zbytkové části instituce nebo subjektu.

58. Domnívám se tedy, že obecné zásady upravující řešení krize, které jsou zakotveny v čl. 34 odst. 1 písm. b) a g) směrnice 2014/59, se použijí na situaci, kdy žalobci navrhuji nařízení předběžného opatření v řízení zahájeném proti zbytkové části subjektu před jeho likvidací v běžném úpadkovém řízení, neboť na tuto zbytkovou část subjektu se vztahují opatření, nástroje a pravomoci vnitrostátních orgánů k řešení krize.

b) Pojem „věřitel“ ve smyslu čl. 34 odst. 1 písm. b) a g) směrnice 2014/59

59. Je nezbytné určit, zda spotřebitelé, jako jsou žalobci, kteří zahájili řízení na určení neplatnosti dotčené úvěrové smlouvy z důvodu zneužívajících smluvních ujednání, která jsou v ní použita, jsou rovněž „věřiteli“ ve smyslu čl. 34 odst. 1 písm. b) a g) směrnice 2014/59.

60. Pojmem „věřitel“ se obvykle označuje jakýkoli subjekt nebo osoba, které mají vůči dlužníkovi nějaký nárok. Vzhledem k tomu, že v projednávané věci se dotčení spotřebitelé domáhají pozastavení povinnosti platit budoucí měsíční splátky úvěru, se tito spotřebitelé *prima facie* jeví jako dlužníci. Ze žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce však vyplývá, že žalobci jsou *potenciálními věřiteli*, jelikož řízení, které zahájili, povede s vysokou pravděpodobností k určení neplatnosti dotčené úvěrové smlouvy v celém rozsahu.

61. Směrnice 2014/59 nedefinuje výslovně druh povinností, které zakládají status věřitele, a neukládá tak v tomto ohledu žádná omezení. Pojem „věřitel“ je tudíž nutno vykládat tak, že zahrnuje i potenciální věřitele, jsou-li spotřebiteli a existuje-li vysoká pravděpodobnost, že jejich návrhu na určení neplatnosti bude vnitrostátním soudem vyhověno³³. Tento výklad je v souladu s širšími cíli zajistit ochranu a spravedlivé zacházení se všemi zúčastněnými stranami zapojenými do procesu řešení krize upraveného směrnicí 2014/59³⁴.

62. Přestože vnitrostátní soud v projednávané věci dosud nerozhodl o neplatnosti úvěrové smlouvy dotčené ve věci v původním řízení, je návrh žalobců na určení neplatnosti formální žalobou, která může vést ke změně jejich statusu z dlužníka na věřitele.

63. Žalobce je v důsledku této skutečnosti možno považovat za věřitele ve smyslu čl. 34 odst. 1 písm. b) a g) směrnice 2014/59, i když soud o platnosti úvěrové smlouvy dosud nerozhodl. V tomto ohledu je nutno podotknout, že pouze vnitrostátnímu soudu, kterému byl spor předložen k rozhodnutí, přísluší posoudit ve světle konkrétních okolností projednávané věci, zda je v tomto případě dostatečně pravděpodobné, že se dlužník takovým věřitelem stane. Toto stanovisko vychází z předpokladu, že dotčení spotřebitelé jsou skutečně věřiteli ve smyslu uvedeného ustanovení.

2. Obsah zásad zakotvených v čl. 34 odst. 1 písm. b) a g) směrnice 2014/59

64. Článek 34 odst. 1 směrnice 2014/59 stanoví obecné zásady řešení krize, mezi něž patří zaprvé zásada, že nejprve nesou ztráty akcionáři [písm. a)], přičemž po akcionářích nesou ztráty věřitelé v souladu s pořadím priority jejich pohledávek v běžném úpadkovém řízení, není-li v této směrnici výslovně stanoveno jinak [písm. b)]. Zadruhé čl. 34 odst. 1 písm. g) směrnice 2014/59 zakotvuje zásadu, že se žádný věřitel nesmí dostat do méně výhodného postavení, která vyžaduje, aby restrukturalizační řízení podle této směrnice byla vedena vnitrostátními orgány tak, aby žádnému věřiteli nevznikly větší ztráty než v běžném úpadkovém řízení. Tato zásada je považována za úhlavní kámen režimů řešení krize³⁵.

³³ – V tomto ohledu souhlasím s argumentem uplatněným žalobci na jednání, podle kterého postavení věřitele vyplývá z restitučního účinku, který by mohlo mít budoucí rozhodnutí vnitrostátního soudu, a tudíž i z účinnosti ochrany zaručené směrnicí 93/13.

³⁴ – Viz body 5, 10, 31 a 48 odůvodnění směrnice 2014/59, které hovoří ve prospěch výkladu, podle kterého má tato směrnice za cíl zajistit ochranu a spravedlivé zacházení se všemi zúčastněnými stranami a zároveň minimalizovat potřebu veřejného finančního zásahu.

³⁵ – Gortsos, C. V., „Banking Resolution: The EU Framework Governing the Resolution of Credit Institutions“, v Amtenbrink, F., Herrmann, Ch., a Repasi, R. (vyd.), *The EU Law of Economic and Monetary Union* (New York, 2020; online vyd., Oxford Academic), <https://doi.org/10.1093/oso/9780198793748.003.0046>, poslední přístup dne 7. listopadu 2024.

a) Srovnání řešení krize se zacházením v rámci běžného úpadkového řízení

65. Na jedné straně se zásady vycházející z čl. 34 odst. 1 písm. b) směrnice 2014/59 týkají pořadí subjektů, které musí nést ztráty: tedy nejprve akcionáři, poté věřitelé. Tuto zásadu je nutno posuzovat ve světle základní zásady, z níž vychází směrnice 2014/59 a je zakotvena v bodech 5 a 50 odůvodnění této směrnice, podle které náklady na řešení krize banky nesou především akcionáři této banky, nikoli její věřitelé.

66. Na druhé straně zásada, že se žádný věřitel nesmí dostat do méně výhodného postavení, podle čl. 34 odst. 1 písm. g) směrnice 2014/59 zajišťuje, že jsou opatření k řešení krize navržena tak, aby bylo s věřiteli zacházeno alespoň stejně příznivě, jako by tomu bylo v rámci vnitrostátních úpadkových řízení. Použití této zásady vyžaduje srovnání toho, co věřitel obdržel v rámci řešení krize, s tím, co by obdržel v případě běžného úpadkového řízení. Zásada, že se žádný věřitel nesmí dostat do méně výhodného postavení, zajišťuje, aby byl postup řešení krize spravedlivý a předvídatelný, když zachovává určitou úroveň rovnocennosti s vnitrostátními úpadkovými řízeními tím, že chrání práva věřitelů. Tato zásada je tudíž považována za klíčovou záruku zajišťující to, aby opatření k řešení krize neměla na věřitele větší negativní dopad, než by měla běžná úpadková řízení.

67. Je však nutno zdůraznit skutečnost, že úpadková řízení představují oblast právní úpravy, kde mohou členské státy vykonávat vlastní pravomoci, neboť insolvenční právní předpisy nejsou na unijní úrovni harmonizovány³⁶. Článek 34 odst. 1 písm. g) směrnice 2014/59 je tudíž relevantní pouze pro zhodnocení rovného zacházení s věřiteli v situacích řešení krize a v úpadkových řízeních podle vnitrostátních právních předpisů posuzovaných předkládajícím soudem.

68. V tomto ohledu má předkládající soud za to, že poskytnutí ochrany pozastavením povinnosti hradit splátky úvěru předepsané smlouvou dotčenou ve věci v původním řízení může být v rámci úpadkového řízení přípustné³⁷. Vnitrostátní opatření, které neumožňuje přiznání zajištění takového nároku, by tedy znevýhodňovalo spotřebitele, kteří jsou věřiteli, oproti spotřebitelům, kteří jsou v tomto postavení vůči bankám likvidovaným v úpadkovém řízení. Přijetí takového výkladu by tak bylo v rozporu s čl. 34 odst. 1 písm. g) směrnice 2014/59³⁸.

69. Podle směrnice 2014/59 je výše závazků banky vůči věřitelům omezena datem zveřejnění oznámení o omezení, které určuje okamžik, ke kterému jsou pohledávky a závazky věřitelů oceňovány pro účely řešení krize³⁹. U spotřebitele, který na základě smlouvy obsahující

³⁶ – Jedinými akty v této oblasti jsou k dnešnímu dni nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/848 ze dne 20. května 2015 o insolvenčním řízení (Úř. věst. 2015, L 141, s. 19), které se zabývá především otázkami mezinárodního práva soukromého v situacích týkajících se přeshraničního insolvenčního řízení, a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1023 ze dne 20. června 2019 o rámcích preventivní restrukturalizace, o oddlužení a zákazech činnosti a opatřeních ke zvýšení účinnosti postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení a o změně směrnice (EU) 2017/1132 (směrnice o restrukturalizaci a insolvenční) (Úř. věst. 2019, L 172, s. 18), která upravuje problematiku preventivní restrukturalizace společností.

³⁷ – Je nutno podotknout, že na jednání před Soudním dvorem se zúčastnění neshodli na přípustnosti nařízení předběžných opatření podle vnitrostátního práva. Ze spisů zúčastněných vyplývá, že je třeba rozlišovat mezi nařízením předběžných opatření ve vztahu k aktivům banky, proti níž je vedeno úpadkové řízení, což je podle všeho zakázáno, a nařízením předběžných opatření ve vztahu ke splácení úvěru, což je patrně povoleno.

³⁸ – V tomto ohledu je sice nutno konstatovat, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce nevysvětluje relevanci čl. 34 odst. 1 písm. b) směrnice 2014/59, nicméně toto ustanovení je citováno v předběžné otázce, a proto je tedy zařadím i do své analýzy. Je totiž možné dovodit, že vzhledem k tomu, že toto ustanovení stanoví pořadí, v jakém musí věřitelé nést ztráty, má předkládající soud pochybnosti o účincích případného zamítnutí návrhu žalobců, kteří jsou spotřebiteli, na základě čl. 135 odst. 4 zákona o Bankovním záručním fondu.

³⁹ – Viz čl. 69 odst. 1 směrnice 2014/59 a čl. 83 odst. 4 této směrnice, podle něhož orgán příslušný k řešení krize zveřejní nebo zajistí zveřejnění buď kopie příkazu nebo nástroje, kterými se přijímá opatření k řešení krize, nebo oznámení shrnujícího účinky opatření k řešení krize.

zneužívající ujednání zaplatí bance určité částky po zveřejnění řešení krize, však dojde ke zvýšení jeho ztrát. Jak uvedl předkládající soud, v případě běžného úpadkového řízení by se spotřebitel mohl dovolávat předběžného opatření spočívajícího v pozastavení plnění smlouvy.

70. Z dotčené vnitrostátní právní úpravy vyplývá, že v případě řešení krize nelze vůči instituci v režimu řešení krize uplatnit žádná opatření ať už v rámci výkonu rozhodnutí, nebo předběžných opatření⁴⁰.

71. Spotřebitel, který se nemůže domáhat nařízení takového opatření, se tedy může ocitnout v méně příznivé situaci než věřitelé subjektu, proti němuž je vedeno běžné úpadkové řízení, neboť tento spotřebitel bude povinen úvěrovou smlouvu plnit, aniž má možnost dosáhnout nařízení předběžného opatření, což bude mít za následek setrvalé zvyšování pohledávky tohoto spotřebitele za bankou, a to navzdory vydání rozhodnutí o řešení krize.

b) Mechanismus odškodnění ex post

72. Mechanismus odškodnění zakotvený v člancích 73 až 75 směrnice 2014/59 je klíčovým faktorem pro uplatňování zásady, že se žádný věřitel nesmí dostat do méně výhodného postavení. Vyžaduje srovnání zacházení, kterého se věřitelům dostává v průběhu provádění opatření k řešení krize, se zacházením, kterého by se jim dostalo v běžném úpadkovém řízení. Za tímto účelem je třeba zohlednit vnitrostátní insolvenční právo, které by se použilo, kdyby bylo proti těmto subjektům vedeno běžné úpadkové řízení.

73. Náhrada v podstatě odpovídá ztrátě, kterou věřitelé utrpěli, tj. rozdílu mezi částkou, kterou skutečně obdrželi v rámci postupu řešení krize, a částkou, kterou by obdrželi, kdyby bylo proti dotčené instituci vedeno běžné úpadkové řízení⁴¹. Akcionáři a věřitelé, kteří utrpí takové větší ztráty, tak mají nárok na náhradu *ex post*⁴². Cílem tohoto mechanismu je nalézt rovnováhu mezi finanční stabilitou a spravedlností tím, že bude zajištěno, aby byla krize dotčené instituce vyřešena účinně a současně aby byli chráněni věřitelé.

74. Konkrétně je nutno na jedné straně podotknout, že postup řešení krize zavedený směrnicí 2014/59 je výjimečným nástrojem, jehož hlavním cílem je zajistit stabilitu finančních trhů v situacích, kdy by tato stabilita mohla být ohrožena selháním přeshraniční instituce⁴³. Účelem postupu řešení krize je poskytnout veřejným orgánům soubor nástrojů k dostatečně včasnému a rychlému zásahu tak, aby bylo zajištěno pokračování jejich zásadních finančních a ekonomických funkcí a zároveň se minimalizovaly dopady selhání dotčené instituce⁴⁴. Tato směrnice tak sleduje širší cíle v oblasti finanční stability, jako je zachování důvěry ve finanční systém a předcházení systémovému riziku. Na druhé straně, mechanismus odškodnění zakotvený v člancích 73 až 75 směrnice 2014/59 stanoví klíčové aspekty ochrany věřitelů tím, že zajišťuje, aby

⁴⁰ – Viz čl. 135 odst. 1 a 4 zákona o Bankovním záručním fondu.

⁴¹ – Zásada odškodňování akcionářů a věřitelů by měla být vykládána ve světle bodů 50 a 51 odůvodnění směrnice 2014/59. Konkrétně bod 50 odůvodnění této směrnice uvádí, že akcionáři a věřitelé by měli mít nárok obdržet v likvidačním řízení úhradu svých pohledávek nebo náhradu za ně, která by neměla být nižší než odhad toho, co by získali zpět, pokud by celá instituce byla likvidována v běžném úpadkovém řízení.

⁴² – Článek 73 písm. a) směrnice 2014/59 ukládá členským státům povinnost zajistit, aby v případě převodu pouze části aktiv a závazků na překlenovací instituci obdrželi věřitelé, jejichž pohledávky zůstávají u banky v úpadku, „na uspokojení svých pohledávek alespoň tolik, kolik by obdrželi, kdyby byla tato instituce likvidována v běžném úpadkovém řízení“. Dotčeným věřitelům je tak zaručena náhrada za ztrátu, kterou utrpí v důsledku vynětí potenciálně hodnotných aktiv z majetkové podstaty. Podle článku 75 a čl. 101 odst. 1 písm. e) směrnice 2014/59 budou jakékoli ztráty uhrazeny ze systémů pro financování řešení krize. Systémy pro financování řešení krize jsou financovány institucemi, nad nimiž vykonávají dohled orgány příslušné k řešení krize.

⁴³ – Viz bod 3 odůvodnění směrnice 2014/59.

⁴⁴ – Viz bod 5 odůvodnění směrnice 2014/59.

s nimi nebylo během řešení krize instituce v selhání zacházeno nespravedlivě. Z toho vyplývá, že cílem výše uvedeného mechanismu odškodnění je nastolit rovnováhu mezi tím, že bude orgánům dovoleno řešit instituce v selhání ve veřejném zájmu, a zajištěním ochrany oprávněných finančních zájmů věřitelů.

3. Použití na projednávanou věc

75. Pokud v důsledku postupu k řešení krize utrpí aktiva žalobců, která zůstanou u zbytkové části subjektu, větší ztráty, než jaké by tato aktiva utrpěla v běžném úpadkovém řízení – což přísluší posoudit vnitrostátnímu soudu, mají žalobci na základě zásady, že se žádný věřitel nesmí dostat do méně výhodného postavení, nárok na náhradu *ex post*. Tento mechanismus odškodnění však nezahrnuje nutně i procesní ochranu. Je totiž nutno připomenout, že směrnice 2014/59 neobsahuje zvláštní ustanovení týkající se předběžných opatření navrhaných věřiteli proti bance v režimu řešení krize. Z toho vyplývá, že taková legislativní opatření, jako je čl. 135 odst. 1 a 4 zákona o Bankovním záručním fondu, která se týkají předběžných opatření navržených věřiteli v rámci sporu ohledně smluvních závazků se zbytkovou částí subjektu, do oblasti působnosti této směrnice nespádají.

D. Nastolení rovnováhy mezi cíli spočívajícími v ochraně spotřebitele a řešením krize

76. Jak již bylo vysvětleno výše⁴⁵, podle směrnice 2014/59 může věřitel obdržet náhradu *ex post*, pokud mu vzniknou větší ztráty, než jaké by mu vznikly, kdyby byla instituce likvidována v běžném úpadkovém řízení. Zásadní otázkou tedy je, zda mechanismus odškodnění *ex post* zavedený touto směrnicí poskytuje dostatečnou ochranu spotřebiteli, který musí poskytovat platby zbytkové části subjektu po celou dobu řízení, v němž se domáhá určení neplatnosti dotčené smlouvy z důvodu, že obsahuje zneužívající ujednání.

77. V tomto ohledu sice rozsudek ze dne 5. května 2022, Banco Santander (řešení krize Banco Popular)⁴⁶, dokládá, že mechanismus odškodnění *ex post* může být užitečným nástrojem, avšak nezabývá se otázkou, zda je tento mechanismus dostatečný v případech, kdy vnitrostátní právo brání předběžným opatřením spočívajícím v pozastavení plateb na základě úvěrové smlouvy. Vzhledem k tomu, že nařízení předběžného opatření spočívajícího v pozastavení plnění úvěrové smlouvy je institutem odlišným od odškodnění *ex post*, které se týká hmotněprávních aspektů nápravy, není tento rozsudek pro účely projednávané věci relevantní⁴⁷.

78. Z ústních vyjádření zúčastněných na jednání před Soudním dvorem vyplývá, že čl. 135 odst. 1 a 4 zákona o Bankovním záručním fondu neprovádí žádné z ustanovení směrnice 2014/59, ale představuje spíše pravidlo, které pravidla stanovená touto směrnicí doplňuje. Vzhledem k tomu, že směrnice 2014/59 neharmonizuje postupy použitelné na předběžná opatření nařízená v řízení, jehož účastníkem je banka v režimu řešení krize, spadají tato opatření do působnosti vnitrostátního právního řádu členských států.

79. Za těchto okolností přísluší každému členskému státu, aby na základě zásady procesní autonomie členských států upravil podmínky správních a soudních řízení určených k zajištění ochrany práv, která jednotlivcům vyplývají z unijního práva. Tyto procesní podmínky nicméně

⁴⁵ – Viz body 72 až 74 výše.

⁴⁶ – C-410/20, EU:C:2022:351.

⁴⁷ – Obdobně viz názor generálního advokáta N. Wahla ve věci Sánchez Morcillo a Abril García (C-169/14, EU:C:2014:2110, bod 53), kde proti sobě staví procesní opatření a hmotněprávní otázky.

nesmějí být méně příznivé než ty, které se týkají obdobných řízení stanovených pro ochranu práv vyplývajících z vnitrostátního právního řádu (zásada rovnocennosti), a nesmějí v praxi znemožňovat nebo nadměrně ztěžovat výkon práv přiznaných unijním právním řádem (zásada efektivity)⁴⁸.

80. Pokud jde o zásadu efektivity, jak jsem již uvedla, povinnost členských států zajistit účinnost práv, která jednotlivcům vyplývají z unijního práva, s sebou nese zejména pro práva vyplývající ze směrnice 93/13 požadavek účinné soudní ochrany, opětovně potvrzený v čl. 7 odst. 1 této směrnice⁴⁹, který platí zejména při stanovení procesních podmínek týkajících se žalob založených na takových právech⁵⁰. Konkrétně platí, že je na vnitrostátních soudech, aby zajistily plný účinek práv vyplývajících ze směrnice 93/13, posuzovaných ve světle článku 47 Listiny, a vyloučily použití vnitrostátní právní úpravy nebo praxe, které zakazují nařízení předběžných opatření spočívajících v pozastavení plateb na základě úvěrové smlouvy, která je údajně protiprávní z důvodu zneužívajících ujednání⁵¹.

81. Je pravda, že v rozsudku ze dne 5. května 2022, Banco Santander (řešení krize Banco Popular)⁵², Soudní dvůr konstatoval, že cíle spočívající v zajištění stability bankovního a finančního systému, jakož i v zabránění systémovému riziku představují cíle obecného zájmu sledované Uníí.

82. Je však nutno zdůraznit, že věc, ve které byl vydán uvedený rozsudek, se týkala subjektu vytvořeného až po řešení krize, zatímco nárok v projednávané věci se týká zbytkové části subjektu, který má být zlikvidován. Z tohoto důvodu, jak tvrdila Komise na jednání, nařízení předběžných opatření ve vztahu k aktivům tohoto subjektu neohrožuje finanční stabilitu bankovního systému⁵³. V tomto ohledu je nutno zdůraznit časovou posloupnost událostí v původním řízení, a to skutečnost, že překlenovací banka byla založena bezprostředně po vydání rozhodnutí o řešení krize, takže pokud by bylo vyhověno návrhům určitých kategorií dlužníků na nařízení předběžných opatření umožňujících pozastavení plateb splatných této zbytkové části subjektu, nemělo by to žádný dopad na finanční zdraví nově vytvořeného subjektu. Kromě toho je v projednávané věci zásadní, že cílem dotčeného předběžného opatření není zřídit zajišťovací právo ke stávajícím aktivům banky v úpadku, ale pouze dosáhnout pozastavení budoucích plateb spotřebitele⁵⁴.

83. Stejně rozlišování je nutno použít ve vztahu ke spojeným věcem Novo Banco, kde nároky týkající se smluv směřovaly vůči překlenovací bance založené vnitrostátním orgánem⁵⁵. V uvedených věcech nemohly mít žaloby spotřebitelů účinky, neboť by ohrožily stabilitu

⁴⁸ – Rozsudky ze dne 6. října 2015, Orizzonte Salute (C-61/14, EU:C:2015:655, bod 46), a ze dne 21. prosince 2021, Randstad Italia (C-497/20, EU:C:2021:1037, bod 58).

⁴⁹ – Viz bod 41 výše.

⁵⁰ – Pokud jde o směrnici 93/13, viz obdobně rozsudek ze dne 22. dubna 2021, Profi Credit Slovakia (C-485/19, EU:C:2021:313, bod 54 a citovaná judikatura). Viz též mé stanovisko ve věci Všeobecná úvěrová banka (C-598/21, EU:C:2023:22, body 97 a násl.).

⁵¹ – Viz body 41 a násl. výše.

⁵² – C-410/20, EU:C:2022:351.

⁵³ – Navíc se tato věc netýká ani žaloby na náhradu škody proti instituci v režimu řešení krize, ani žaloby na určení neplatnosti smlouvy o úpisu akcií podle vnitrostátního práva. Tato věc se tak netýká nařízení předběžných opatření na pozastavení plnění smlouvy, což je procesní opatření, jehož účelem je ochrana účinné soudní ochrany jednotlivce.

⁵⁴ – Předkládající soud vysvětlil, že „zajištění se týká nepeněžitého nároku na určení neplatnosti smlouvy a tento nárok nemá pro úpadce žádné přímé peněžité důsledky“, přičemž dodal, že toto „zajištění nepředstavuje zajišťovací právo k aktivům úpadce ve smyslu čl. 146 odst. 3 insolvenčního zákona“.

⁵⁵ – Viz rozsudek ze dne 5. září 2024, Novo Banco a další (C-498/22 až C-500/22, EU:C:2024:686, bod 24). Pokud jde o věc C-500/22, Soudní dvůr zdůraznil, že pohledávka dotčená v původním řízení vznikla z kupní smlouvy uzavřené nikoli se zbytkovou částí subjektu, ale s novým subjektem, tj. společností Novo Banco, přičemž jejím předmětem byl dluhopis, který ke dni uzavření této smlouvy byl součástí majetku společnosti Novo Banco.

finančního systému⁵⁶, zatímco v projednávané věci se dotčený návrh týká plateb splatných subjektu na základě potenciálně zneužívajících smluvních ujednání, přičemž tento subjekt v každém případě směřuje k likvidaci. Faktory relevantní pro uvedené spojené věci, které se týkají cíle v podobě stability finančního systému, tak na projednávanou věc použitelné nejsou.

84. Z toho vyplývá, jak uvedla Komise na jednání, že v projednávané věci nemusí být spotřebitelská práva poměřována proti finanční stabilitě, neboť dotčená předběžná opatření se týkají pouze pozastavení navyšování pohledávky spotřebitele vůči zbytkové části subjektu, a není tudíž ohrožena finanční stabilita bankovní soustavy. Právní úprava ani praxe členských států, které doplňují ustanovení směrnice 2014/59, nemohou ohrozit užitečný účinek ochrany zakotvené v čl. 6 odst. 1 a čl. 7 odst. 1 směrnice 93/13 posuzovaných ve světle účinné soudní ochrany zakotvené v článku 47 Listiny, pokud se dotčené nároky týkají takovýchto předběžných opatření a neohrožují finanční stabilitu bankovního systému ve smyslu směrnice 2014/59.

85. Ve výše uvedené věci C-287/22⁵⁷ však Soudní dvůr konstatoval, že posouzení nezbytnosti vyhovět návrhu na nařízení takového předběžného opatření musí být provedeno *in concreto*, ve světle cíle spočívajícího v zajištění plné účinnosti rozhodnutí, které má být přijato. Vnitrostátní soud tak musí určit, zda je pozastavení povinnosti spotřebitele nezbytné k zajištění obnovení právní a faktické situace, a to zejména s přihlédnutím k riziku hrozícímu tomuto spotřebiteli, že bude muset navrátit částku přesahující výši částky, kterou si půjčil⁵⁸. Z toho vyplývá, že podle směrnice 93/13 musí vnitrostátní soud nařídit předběžná opatření spočívající v pozastavení povinnosti spotřebitele k provedení plateb, pokud zaprvé existují dostatečné nepřímé důkazy ohledně toho, že jedno či více smluvních ujednání je zneužívajících, tudíž je pravděpodobné, že je dotčená úvěrová smlouva neplatná nebo přinejmenším bude nutno dotčenému spotřebiteli vrátet měsíční splátky splatné na základě této smlouvy⁵⁹.

86. Zaprvé, jak jsem již uvedla výše, v projednávané věci je předkládající soud podle všeho toho názoru, že zbytková část subjektu skutečně bude muset v důsledku budoucího rozhodnutí o zneužívajících ujednáních dotčené úvěrové smlouvy vrátet částky zaplacené spotřebiteli na základě této smlouvy. Tato podmínka je tedy patrně splněna.

87. Zadruhé Soudní dvůr ve výše uvedené věci rozhodl, že vnitrostátnímu soudu přísluší, aby s ohledem na všechny okolnosti dané věci určil, zda pozastavení povinnosti tohoto spotřebitele k platbě těchto měsíčních splátek po dobu trvání dotčeného řízení je nezbytné k zajištění obnovení právní a faktické situace, v níž by se uvedený spotřebitel nacházel, kdyby toto ujednání nebo tato ujednání nebyla sjednána. Tentýž soud tak bude moci přihlédnout zejména k finanční situaci tohoto spotřebitele a k riziku hrozícímu tomuto spotřebiteli, že bude muset dotyčné bance navrátit částku přesahující výši částky, kterou si od banky půjčil⁶⁰.

88. V projednávané věci předkládající soud vysvětlil, že spotřebitelé v brzké době splatí (nebo již splatili) zbytkové části subjektu částku přesahující čerpanou jistinu. Předkládající soud má tudíž obavy, že v důsledku úpadkového řízení vedeného proti společnosti Getin Noble Bank po vydání rozhodnutí o řešení krize nebudou spotřebitelé schopni vymoci zpět částky převedené této bance, které mohou převýšit hodnotu aktiv, jež mají být rozdělena mezi věřitele. Pokud k tomu dojde, s výhradou konečného ověření této skutečnosti předkládajícím soudem, nebude moci být

⁵⁶ – Viz zejména body 142 a 143 uvedeného rozsudku.

⁵⁷ – Rozsudek ze dne 15. června 2023, Getin Noble Bank (Pozastavení plnění smlouvy o úvěru) (C-287/22, EU:C:2023:491, bod 59).

⁵⁸ – Tamtéž.

⁵⁹ – Tamtéž.

⁶⁰ – Tamtéž.

zaručena plná účinnost rozhodnutí, jímž bude konstatována zneužívající povaha některých ujednání v úvěrové smlouvě dotčené ve věci v původním řízení. I druhá podmínka je tedy podle všeho splněna. S ohledem na výše uvedené by tak článek 385¹ občanského zákoníku, kterým se provádí směrnice 93/13 do polského práva, měl být vykládán tak, aby bylo zajištěno co nejúčinnější dosažení cílů této směrnice. V zásadě platí, že podle směrnice 93/13 by předkládající soud, s výhradou konečného ověření, měl v projednávané věci nařídít předběžná opatření.

89. V tomto ohledu Komise na jednání uvedla, že vzhledem k tomu, že je dotčený subjekt v režimu řešení krize podle směrnice 2014/59, musí být přípustná předběžná opatření omezena pouze na zajištění nároků, které se týkají měsíčních splátek úroků z dotčeného úvěru, nikoli na smluvní povinnosti spotřebitele splácet čerpanou jistinu úvěru.

90. V této souvislosti je důležité mít na paměti riziko, že spotřebitelé budou muset dotčené bance splatit částku přesahující částku, která jim byla poskytnuta ve formě úvěru bankou v režimu řešení krize, jež byla předložena k ocenění orgány příslušnými k řešení krize. Pro účely účinnosti řešení krize prováděného na základě směrnice 2014/59 je tedy myslitelné, aby čerpaná částka jistiny byla i nadále splácena formou měsíčních splátek po dobu trvání řízení. Platba úroků spotřebitelem by však měla být v každém případě pozastavena, aby se zabránilo tomu, že spotřebitel zaplatí zbytkové části subjektu, který bude zlikvidován, částku vyšší, než jaká mu náleží. Výše uvedené lze shrnout tak, že předběžná opatření by měla být omezena na částku přesahující výši čerpané jistiny.

V. Závěry

91. S ohledem na výše uvedené úvahy navrhuji Soudnímu dvoru, aby na předběžnou otázku položenou Krajským soudem ve Varšavě (Sąd Okręgowy w Warszawie, Polsko) odpověděl následovně:

„Článek 6 odst. 1 a čl. 7 odst. 1 směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách a čl. 34 odst. 1 písm. b) a g) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/59/EU ze dne 15. května 2014, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků a kterou se mění směrnice Rady 82/891/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU a 2013/36/EU a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 a (EU) č. 648/2012, posuzované ve světle zásady efektivity a práva na účinnou soudní ochranu zakotveného v článku 47 Listiny základních práv Evropské unie,

musí být vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě či vnitrostátní praxi, podle nichž nelze vyhovět návrhu na nařízení předběžných opatření, na základě kterých by bylo po dobu soudního řízení pozastaveno plnění smluvní povinnosti spotřebitele platit měsíční splátky úvěru, které přesahují částku spotřebitelem čerpané jistiny, a to z jediného důvodu, že je žalovaná banka v režimu řešení krize, pokud tato předběžná opatření odpovídají měsíčním splátkám úroku z tohoto úvěru a za podmínky, že dotčený úvěr zůstal po vydání rozhodnutí o řešení krize ve zbytkové části subjektu.“